RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2021/1143

af 12. juli 2021

om Den Europæiske Unions militære uddannelsesmission i Mozambique (EUTM Mozambique)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 42, stk. 4, og artikel 43, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådet opstillede i sine konklusioner af 22. april 2020 en omfattende ramme for Unionens og medlemsstaternes engagement med Mozambique og koordinering med andre interessenter. Rådet fremhævede navnlig, at den sikkerhedsmæssige og humanitære situation i Cabo Delgado kræver øjeblikkelig opmærksomhed, samtidig med at der sikres fuld overholdelse af menneskerettighederne.

(2) Den 30. marts 2021 godkendte Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) en politisk krisestrategiramme vedrørende Cabo Delgado, og den fandt, at en aktion inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) vil være hensigtsmæssig med fokus på uddannelse af og bistand til de mozambiquiske væbnede styrker inden for rammerne af Unionens integrerede tilgang til krisen i Cabo Delgado.

(3) Ved skrivelse dateret den 3. juni 2021 hilste Mozambiques præsident deployering af en mission uden udøvende beføjelser inden for Unionens FSFP i Mozambique velkommen for at bidrage til opbygning af de mozambiquiske forsvars- og sikkerhedsstyrkers kapacitet til at reagere mere effektivt på sikkerhedsmæssige og humanitære risici i Cabo Delgado.

(4) Den 28. juni 2021 godkendte Rådet et krisestyringskoncept for en eventuel militær FSFP-uddannelsesmission i Mozambique sammen med en eventuel bistandsforanstaltning til levering af udstyr, udover dødbringende militært udstyr eller dødbringende militære platforme, for at støtte de mozambiquiske væbnede styrker med henblik på deres deployering i Cabo Delgado. I dette koncept understreges det, at den påtænkte FSFP-mission bør være et af redskaberne i Unionens integrerede tilgang til krisen i Cabo Delgado sammen med støtte til fredsopbygning, konfliktforebyggelse og dialogstøtte, humanitær bistand og udviklingssamarbejde, samt sikre fremme af dagsordenen vedrørende kvinder, fred og sikkerhed. Nævnte koncept understregede yderligere Unionens politisk-strategiske mål om at støtte deployeringen af professionaliserede mozambiquiske forsvars- og sikkerhedsstyrker, muliggøre tilstedeværelsen af ansvarlige retshåndhævende myndigheder med henblik på at beskytte civilbefolkningen og at give ansvarlige statslige strukturer mulighed for at vende tilbage til og levere deres tjenester på tværs af Cabo Delgado. I denne forbindelse noterer Rådet sig den fælles meddelelse fra Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant (HR) om EU's kønshandlingsplan III.

(5) PSC bør under ansvar af Rådet og HR varetage den politiske kontrol med den militære FSFP-uddannelsesmission i Mozambique (EUTM Mozambique), stå for den strategiske ledelse heraf og træffe relevante afgørelser i overensstemmelse med artikel 38, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

(6) Det er nødvendigt at forhandle og indgå internationale aftaler om statussen for EU-ledede enheder og EU-ledet personel og tredjestaters deltagelse i EUTM Mozambique.

(7) I henhold til artikel 41, stk. 2, i TEU og i overensstemmelse med Rådets afgørelse (FUSP) 2021/509 ([1]) om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet skal aktionsudgifterne i forbindelse med denne afgørelse, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, afholdes af medlemsstaterne.

([1]) Rådets afgørelse (FUSP) 2021/509 af 22. marts 2021 om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2015/528 (EUT L 102 af 24.3.2021, s. 14).

(8) I medfør af artikel 5 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark, og deltager ikke i finansieringen af denne aktion —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Opgave

1. Unionen skal lede en militær uddannelsesmission i Mozambique (EUTM Mozambique) for at støtte en mere effektiv reaktion fra de mozambiquiske væbnede styrkers side på krisen i Cabo Delgado i overensstemmelse med menneskerettighedslovgivningen og den humanitære folkeret.

2. EUTM Mozambiques strategiske mål er at støtte kapacitetsopbygning af enhederne i de mozambiquiske væbnede styrker, der udvælges til at udgøre en kommende hurtig reaktionsstyrke (QRF), således at de kan udvikle den nødvendige og holdbare kapacitet til at genoprette tryghed og sikkerhed i Cabo Delgado.

3. Med henblik herpå skal EUTM Mozambique:

a) give de udvalgte enheder i de mozambiquiske væbnede styrker og deres ledelse militær uddannelse, herunder operationel forberedelse, specialiseret uddannelse, herunder i bekæmpelse af terrorisme, og uddannelse i overholdelse af menneskeretten og den humanitære folkeret, herunder beskyttelsen af civile, og i respekt for retsstatsprincippet

b) støtte udviklingen af kommando- og kontrolstrukturer og -mekanismer i QRF, såsom en holdbar operationel cyklus, og uddanne QRF's ledelse i at udføre deres opgaver i overensstemmelse med deres operationelle mål

c) som led i uddannelsesprogrammet, hvor udstyr, som skal være udstyr udover dødbringende militært udstyr eller dødbringende militære platforme, stilles til rådighed gennem en EU-bistandsforanstaltning, uddanne de udvalgte enheder i at anvende og vedligeholde sådant udstyr korrekt

d) i tæt samordning og samråd med Mozambiques myndigheder etablere en videnstyringscyklus for at følge de uddannede enheders optræden, når de er deployeret i Cabo Delgado, og vurdere deres overholdelse af menneskeretten og den humanitære folkeret.

4. EUTM Mozambique skal bidrage til Unionens situationsbevidsthed om sikkerhedssituationen i Mozambique, navnlig i Cabo Delgado. Den skal yde ekspertise og rådgivning til Unionens delegation i Maputo om militære anliggender.

5. EUTM Mozambique skal koordinere med Unionens delegation i Maputo, De Forenede Nationer (FN) og ikkestatslige organisationer i Mozambique, navnlig med henblik på at gennemføre en køns- og menneskerettighedspolitik til støtte for missionen og for at sikre sammenhæng med Unionens støtte på andre relevante områder.

Artikel 2

Udnævnelse af den øverstbefalende for EU-missionen og den øverstbefalende for EU-styrken

1. Direktøren for Den Militære Planlægnings- og Gennemførelseskapabilitet (MPCC) er øverstbefalende for missionen EUTM Mozambique.

2. Brigadegeneral Nuno LEMOS PIRES udnævnes herved til øverstbefalende for EU-missionsstyrken EUTM Mozambique.

Artikel 3

Udpegelse af missionens hovedkvarter

1. MPCC er den statiske kommando- og kontrolstruktur på militærstrategisk niveau uden for operationsområdet, der er ansvarlig for den operative planlægning og gennemførelsen af EUTM Mozambique.

2. Missionsstyrkens hovedkvarter for EUTM Mozambique placeres i Mozambique og opererer under kommando af den øverstbefalende for EU-missionsstyrken.

3. MPCC omfatter en støtteenhed under missionsstyrkens hovedkvarter, som ligger i Bruxelles, indtil MPCC er nået op på fuld operativ kapacitet.

Artikel 4

Planlægning og iværksættelse af EUTM Mozambique

Rådet vedtager en afgørelse om iværksættelse af EUTM Mozambique efter godkendelse af missionsplanen og reglerne for magtanvendelse for EUTM Mozambique.

Artikel 5

Politisk kontrol og strategisk ledelse

1. Under ansvar af Rådet og HR udøver PSC den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af EUTM Mozambique. Rådet bemyndiger herved PSC til at træffe de relevante afgørelser i overensstemmelse med artikel 38 i TEU. Denne bemyndigelse omfatter beføjelser til at ændre planlægningsdokumenterne, herunder missionsplanen og kommandovejen. Denne bemyndigelse omfatter også beføjelser til at træffe afgørelser om udnævnelse af de efterfølgende øverstbefalende for EU-missionsstyrken. Beslutningskompetencen med hensyn til EUTM Mozambiques mål, rammer og afslutning samt de overordnede betingelser for udførelsen af dens opgaver forbliver hos Rådet.

2. PSC aflægger med regelmæssige mellemrum rapport til Rådet.

3. PSC modtager med regelmæssige mellemrum rapporter fra formanden for EU's Militærkomité (EUMC) vedrørende gennemførelsen af EUTM Mozambique. PSC kan, i det omfang det er relevant, indkalde den øverstbefalende for EU-missionen og den øverstbefalende for EU-missionsstyrken til sine møder.

Artikel 6

Militær ledelse

1. EUMC forestår overvågningen af, at EUTM Mozambique, der gennemføres under ansvar af den øverstbefalende for EU-missionen, udføres korrekt.

2. EUMC modtager med regelmæssige mellemrum rapporter fra den øverstbefalende for EU-missionen. Den kan, i det omfang det er relevant, indkalde den øverstbefalende for EU-missionen og den øverstbefalende for EU-missionsstyrken til sine møder.

3. Formanden for EUMC fungerer som det primære kontaktled til den øverstbefalende for EU-missionen.

Artikel 7

Konsekvens i Unionens reaktion og koordinering

1. HR sikrer, at denne afgørelse gennemføres og er i overensstemmelse med Unionens optræden udadtil som helhed, herunder Unionens udviklingsprogrammer og dens humanitære bistand.

2. Med forbehold af kommandovejen modtager den øverstbefalende for EU-missionsstyrken lokal politisk vejledning fra chefen for Unionens delegation i Mozambique.

3. EUTM Mozambique koordinerer sine aktiviteter med medlemsstaternes bilaterale aktiviteter i Mozambique samt med andre internationale aktører i regionen, navnlig FN, Den Afrikanske Union (AU) og Southern African Development Community (SADC), med bilaterale aktører, herunder De Forenede Stater, og centrale regionale aktører.

Artikel 8

Tredjestaters deltagelse

1. Uden at det berører Unionens selvstændige beslutningstagning eller dens fælles institutionelle ramme, og i overensstemmelse med de relevante retningslinjer fra Det Europæiske Råd kan tredjestater opfordres til at deltage i EUTM Mozambique.

2. Rådet bemyndiger herved PSC til at opfordre tredjestater til at foreslå bidrag og efter henstilling fra den øverstbefalende for EU-missionen i samråd med den øverstbefalende for EU-missionsstyrken, og EUMC at træffe de relevante afgørelser om accept af foreslåede bidrag.

3. Detaljerede ordninger vedrørende tredjestaters deltagelse skal være omfattet af aftaler, der indgås i medfør af artikel 37 i TEU og efter proceduren i artikel 218 i TEUF. Hvis Unionen og en tredjestat har indgået en rammeaftale om denne tredjestats deltagelse i Unionens krisestyringsmissioner, finder bestemmelserne i en sådan aftale anvendelse i forbindelse med EUTM Mozambique.

4. Tredjestater, der yder væsentlige militære bidrag til EUTM Mozambique, har samme rettigheder og forpligtelser i den daglige ledelse af EUTM Mozambique som de medlemsstater, der deltager i EUTM Mozambique.

5. Rådet bemyndiger herved PSC til at træffe relevante afgørelser om nedsættelse af en bidragyderkomité i tilfælde af, at tredjestater yder væsentlige militære bidrag.

Artikel 9

Det EU-ledede personels status

Status for EU-ledede enheder og deres personel, herunder privilegier, immuniteter og yderligere garantier, der er nødvendige for gennemførelsen og den uhindrede afvikling af deres opgave, fastlægges i en aftale, der indgås i medfør af artikel 37 i TEU og efter proceduren i artikel 218 i TEUF.

Artikel 10

Finansielle ordninger

1. De fælles udgifter til EUTM Mozambique administreres i overensstemmelse med afgørelse (FUSP) 2021/509.

2. Det finansielle referencebeløb til de fælles udgifter til EUTM Mozambique udgør 15 160 000 EUR. Den procentdel af det referencebeløb, der er omhandlet i artikel 51, stk. 2, i afgørelse (FUSP) 2021/509, er 30 % for forpligtelser og 15 % for betalinger.

Artikel 11

Projektcelle

1. EUTM Mozambique kan have en projektcelle med henblik på at identificere og gennemføre projekter uden udøvende beføjelser. EUTM Mozambique koordinerer, letter og rådgiver i fornødent omfang om projekter, der gennemføres af medlemsstater og tredjestater under deres ansvar på områder, som vedrører missionens mandat, og til støtte for dens mål.

2. Med forbehold af stk. 3 bemyndiges den øverstbefalende for EU-missionen til at anvende finansielle bidrag fra medlemsstaterne eller tredjestater med henblik på at gennemføre projekter uden udøvende beføjelser, der konstateres at kunne supplere EUTM Mozambiques øvrige aktioner på en konsekvent måde. I sådanne tilfælde indgår den europæiske fredsfacilitets administrator for operationer efter godkendelse i det udvalg, der er nedsat ved afgørelse (FUSP) 2021/509, en aftale med disse stater, som navnlig omfatter specifikke procedurer for behandling af klager fra tredjeparter over skader, der er forårsaget som følge af handlinger eller undladelser fra den øverstbefalende for EU-missionens side i forbindelse med anvendelsen af finansielle bidrag, som disse stater har stillet til rådighed.

3. De bidragydende stater kan under ingen omstændigheder drage hverken Unionen eller HR til ansvar for handlinger eller undladelser fra den øverstbefalende for EU-missionens side i forbindelse med anvendelsen af finansielle bidrag, som disse stater har stillet til rådighed.

4. PSC skal give sit samtykke til accept af et finansielt bidrag fra tredjestater til projektcellen.

Artikel 12

Videregivelse af informationer

1. HR har om nødvendigt og i overensstemmelse med EUTM Mozambiques behov bemyndigelse til i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2013/488/EU ([2]) at videregive følgende af EU's klassificerede informationer, som er udarbejdet med henblik på EUTM Mozambique, til tredjestater, der er tilknyttet denne afgørelse:

a) til og med den klassifikationsgrad, der findes i de relevante informationssikkerhedsaftaler indgået mellem Unionen og den pågældende tredjestat, eller

b) til og med klassifikationsgraden »CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL« i andre tilfælde.

2. HR har også bemyndigelse til i overensstemmelse med EUTM Mozambiques operative behov og i overensstemmelse med afgørelse 2013/488/EU at videregive EU's klassificerede informationer til og med klassifikationsgraden »RESTREINT UE/EU RESTRICTED«, som er udarbejdet med henblik på EUTM Mozambique, til FN, AU, SADC og De Forenede Stater. Med henblik herpå skal der etableres de nødvendige ordninger mellem HR og FN's, AU's, SADC's og De Forenede Staters kompetente myndigheder.

3. HR har, hvis der er et specifikt og umiddelbart operativt behov derfor, også bemyndigelse til i overensstemmelse med afgørelse 2013/488/EU at videregive EU's klassificerede informationer til og med klassifikationsgraden »RESTREINT UE/EU RESTRICTED«, som er udarbejdet med henblik på EUTM Mozambique, til værtsstaten. Med henblik herpå skal der etableres ordninger mellem HR og værtsstatens kompetente myndigheder.

4. HR har bemyndigelse til at videregive EU's ikkeklassificerede dokumenter, der vedrører Rådets forhandlinger om EUTM Mozambique, og som er omfattet af tavshedspligt i medfør af artikel 6, stk. 1, i Rådets forretningsorden ([3]), til tredjestater, der er tilknyttet denne afgørelse.

5. HR kan uddelegere de beføjelser, der er omhandlet i stk. 1-4, samt muligheden for at indgå de ordninger, der er omhandlet i stk. 2 og 3, til ansatte i Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, den øverstbefalende for EU-missionen den øverstbefalende for EU-missionsstyrken.

Artikel 13

Ikrafttræden og afslutning

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

2. EUTM Mozambique udløber to år efter, at den er nået op på fuld operativ kapacitet.

([2]) Rådets afgørelse 2013/488/EU af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

([3]) Rådets afgørelse 2009/937/EU af 1. december 2009 om vedtagelse af Rådets forretningsorden (EUT L 325 af 11.12.2009, s. 35).

3. Denne afgørelse ophæves fra den dato, hvor missionens hovedkvarter i overensstemmelse med de planer, der er godkendt for så vidt angår EUTM Mozambiques afslutning, afvikles, jf. dog de procedurer, der er fastlagt i afgørelse (FUSP) 2021/509 vedrørende EUTM Mozambiques revision og regnskabsaflæggelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. juli 2021.

På Rådets vegne
J. BORRELL FONTELLES
Formand